

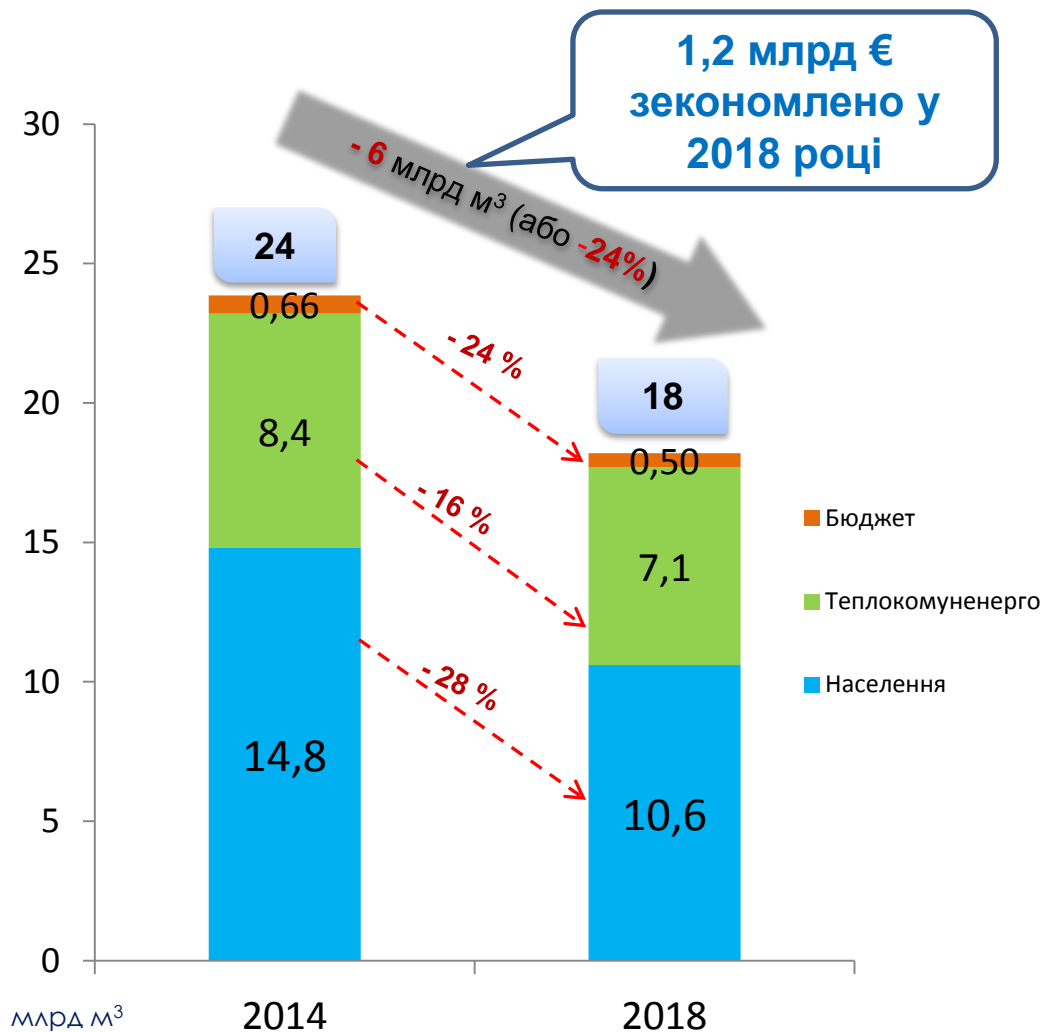
Публічний звіт Голови Держенергоефективності

Розвиток сфери енергоефективності та «зеленої» енергетики в Україні:
підсумки 2018 р. і плани на 2019 рік

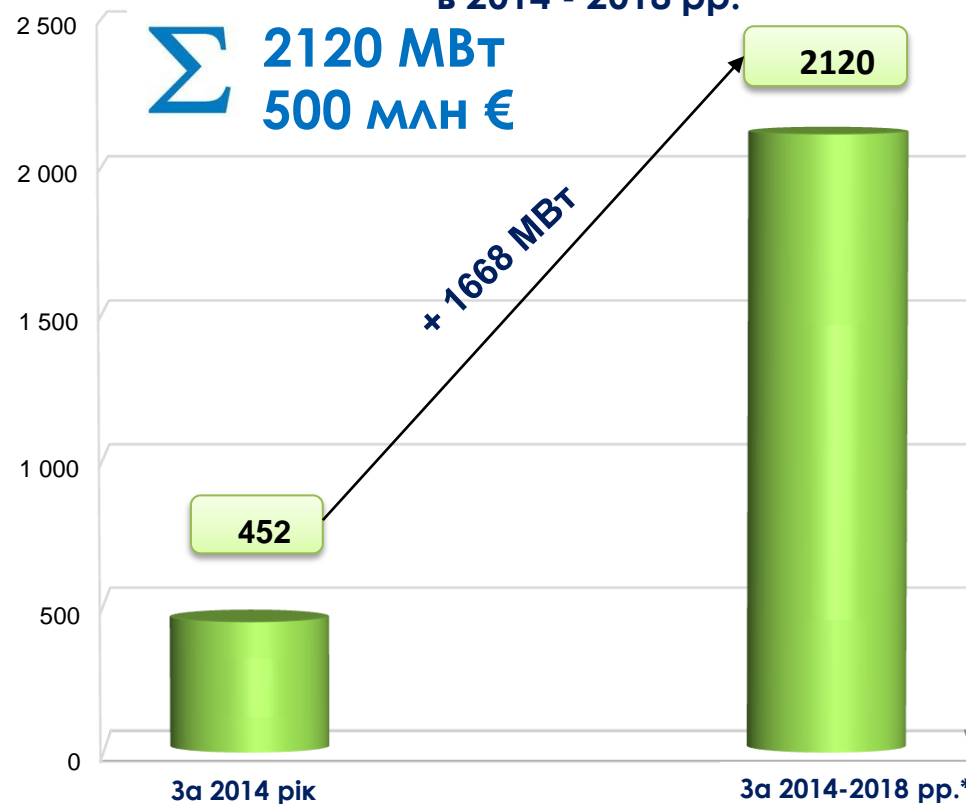

Пріоритет: зменшення споживання та заміщення газу

Динаміка споживання газу за 2014-2018 рр.*

Динаміка введення нових потужностей виробництва теплової енергії з альтернативних джерел енергії в 2014 - 2018 рр.

З початку 2014 р.:

- введено нові потужності - 2120 МВт,
- інвестовано у нові потужності - близько 500 млн €
- потенціал заміщення газу - понад 730 млн м³

* за оперативними даними НАК «Нафтогаз України» та ПАТ «Укртрансгаз» (без АРК Крим та тимчасово окупованої території)

*за оперативною інформацією облдержадміністрацій

2018 рік

У проекти з енергоефективності та «чистої» енергетики інвестовано

$\Sigma \approx$ понад 800 млн €

2014 - 2018 рр.:

У проекти з енергоефективності та «чистої» енергетики інвестовано

$\Sigma \approx$ 2 млрд €

Результати 2018 р.:

150 тис. родин – учасників
(більше, ніж населення м. Ужгород)

418 млн грн видатків бюджету

1,2 млрд грн інвестовано в економіку

20-70% і більше економії на комунальних платежах

2014-2018:

Близько 525 тис. родин-
учасників програми (це фактично вся
Черкаська область)

2,4 млрд грн видатків бюджету

7 млрд грн інвестовано в економіку
(придбання енергоефективних
матеріалів та обладнання)

Щорічна економія ресурсів у еквіваленті
газу за 2014-2018 рр. оцінюється у

273 млн м³ щороку

Попит ОСББ на програму «теплих кредитів»

У 2014-2018 рр.:

майже 2900 ОСББ – учасників програми

близько 700 млн грн залучених коштів

більше 310 млн грн відшкодовано Урядом

У 2018 р.:

Більше **1600** ОСББ (близько **130 тис. родин**) залучили

близько 470 млн грн «теплих кредитів», що

більше, ніж за **3** попередні роки разом узяті.

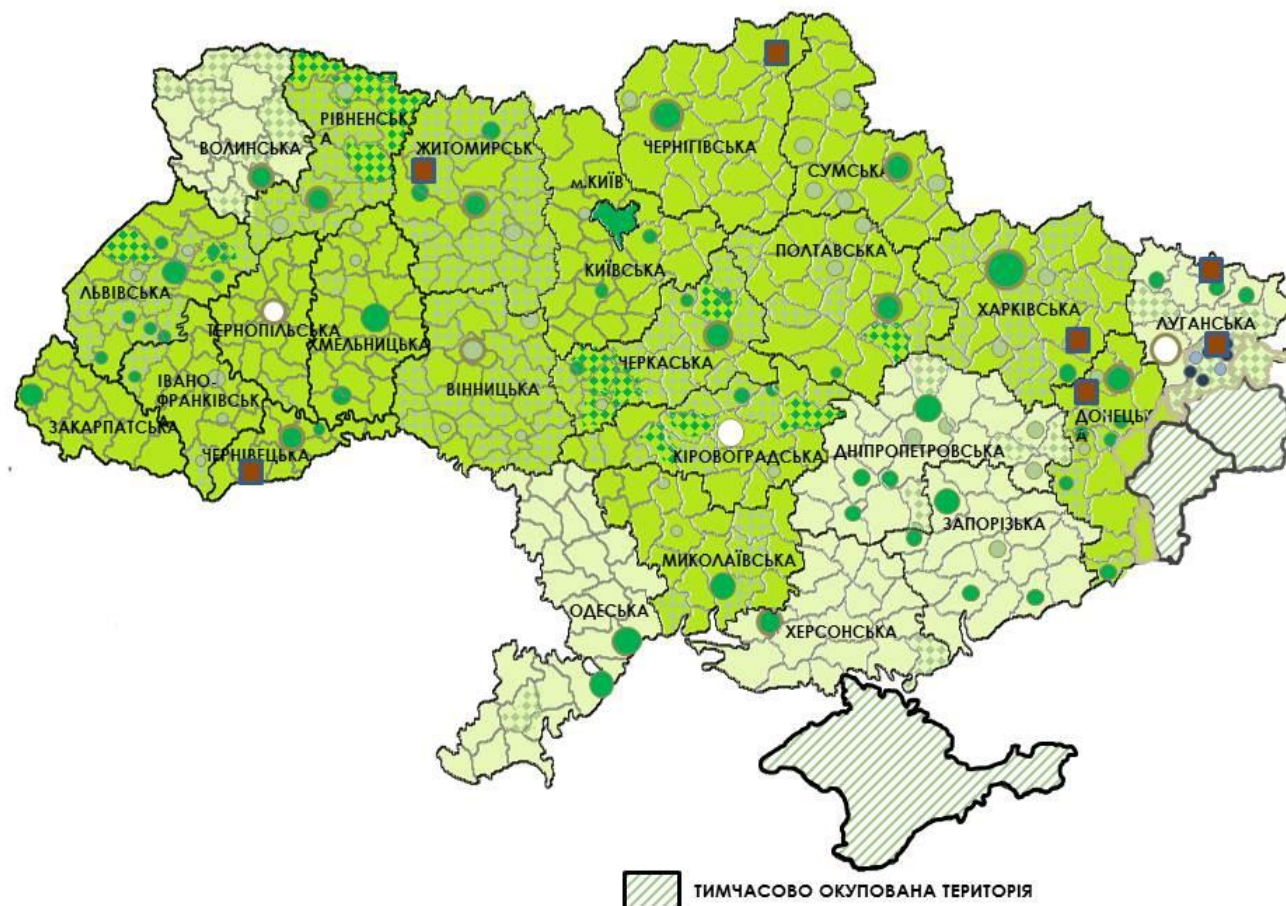

У 2018 р. запроваджено 171 місцеву програму ДОДАТКОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ %/суми за «теплыми кредитами»

Майже **170 млн грн**
виділено на реалізацію 171
програми в 2018 р.

Зазначений обсяг
фінансування на
30% більше,
ніж у 2017 р.

Відшкодовано –
140 млн грн 40 тис.
ДОМОГОСПОДАРСТВАМ

7

У 2019 р. вже виділено майже 130 млн грн на реалізацію
майже 100 місцевих програм додаткового відшкодування %/суми
за «теплыми кредитами»

- ✓ Утеплення
- ✓ Модернізація ІТП
- ✓ Модернізація внутрішньобудинкових мереж
- ✓ Модернізація освітлення
- ✓ Встановлення вузлів обліку е/енергії, т/енергії

Загальна вартість 2 проектів – **1,6 млн грн**

Відшкодовано державою – **більше 600 тис. грн**

Утеплення:

- Загальна вартість заходів – **1,3 млн грн**
- Відшкодовано державою – **0,5 млн грн**
- + міська програма відшкодування відсотків

Інші заходи:

- Загальна вартість заходів – **340 тис. грн**
- Відшкодовано державою – **165 тис. грн**
- + міська програма відшкодування відсотків

За програмою 70/30 – утеплення даху
(без державної та місцевої програм)

Витрати на опалення:

До модернізації → Після модернізації
(опалювальний сезон 2017-2018)

34 грн / м²

10 грн/м²

ЕКОНОМІЯ – 70,6%

У 2018 р. укладено 210 ЕСКО-договорів, що у 10 разів більше, ніж у 2016 році

(станом на 05.02.19)

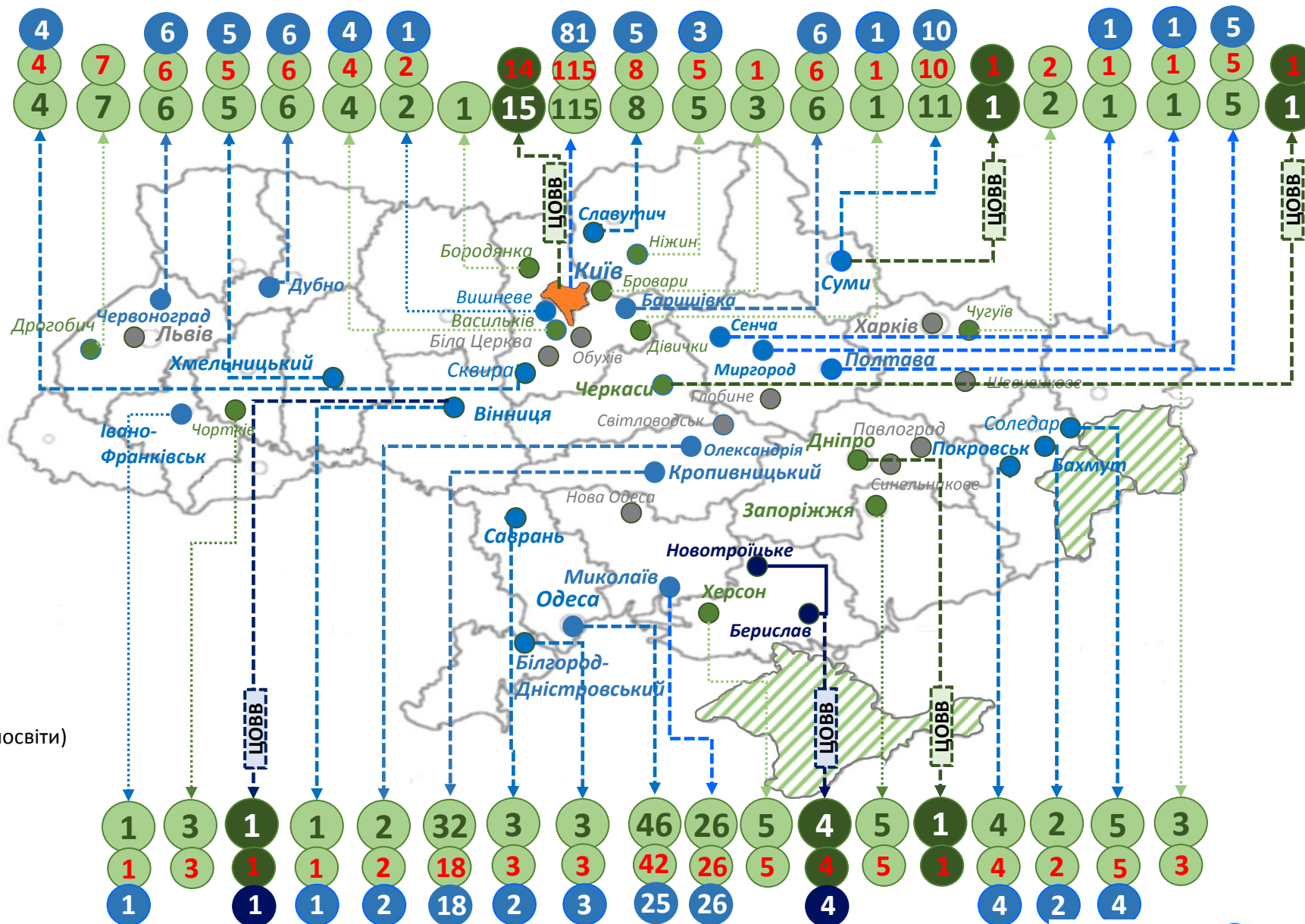
2015 рік: розробка та прийняття ЕСКО-законодавства

2016 рік: укладено 20 ЕСКО-договорів на суму 18 млн грн

2017 рік: удосконалення ЕСКО-законодавства

2018 рік: укладено 210 ЕСКО-договорів на суму 218 млн грн

2019 рік (січень): укладено 23 ЕСКО-договори на суму 35 млн грн

ЕСКО тендери через PROZORRO:

- 689 - ЕСКО тендерів
- 330 - Завершених аукціонів за ЕСКО пропозиціями
- 233 - Укладених ЕСКО договорів
- 5 - ЕСКО-контракти на об'єктах ЦОВВ (ДВА, Міносвіти)
- 22 - Найближчих аукціонів
- 2 - Відкритих тендерів для ЕСКО пропозицій
- 335 - Скасованих та неуспішних тендерів*
- 46 - Міста, де оголошені тендери

* - тендери які не відбулись (з 1 або < учасників)

Тимчасово окупована територія

У 2018 р. укладено перші 5 ЕСКО-договорів у ЦОВВ

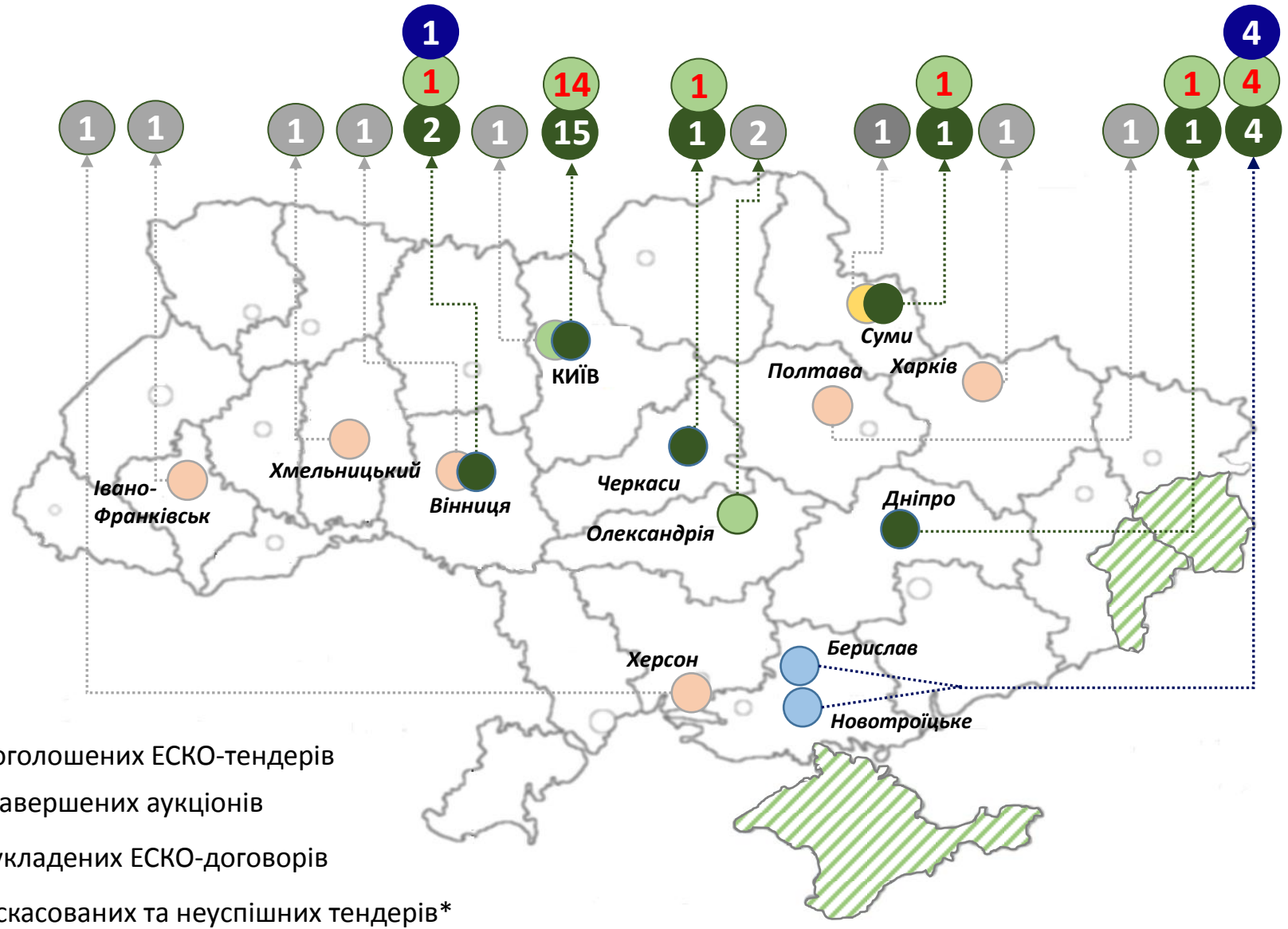
- Сформовано базу ЕСКО-об'єктів ЦОВВ, де налічується **4 тис. об'єктів**
- Проведено **Форум ЕСКО** в ЦОВВ – понад **600 учасників** та підписано **8 ЕСКО-Меморандумів** з ЦОВВ
- Проведено **7 ЕСКО-семінарів** в ЦОВВ

Результати!

ОГОЛОШЕНО	
33	ЕСКО-тендери
4	Держводагентство
17	МІНОСВІТИ
11	ДЕРЖСТАТ
1	ДСНС

УКЛАДЕНО	
5	ЕСКО-договорів
4	Держводагентство
1	МІНОСВІТИ
1	Вінницький коледж УХТ

33	- оголошених ЕСКО-тендерів
22	- завершених аукціонів
5	- укладених ЕСКО-договорів
10	- скасованих та неуспішних тендерів*

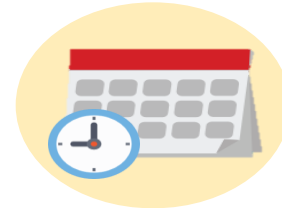
* - тендери, які не відбулись (з 1 або < учасників)

Перші ЕСКО-договори на об'єктах державної власності:

Державне агентство водних ресурсів України

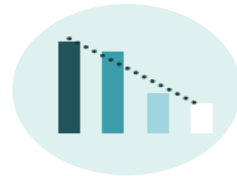

4 насосні станції

строк договорів
≈ 5 років

Фінансово-економічні вигоди для бюджету:

Економія до 1,5 млн кВт*год
енергії щороку

Економія бюджетних коштів щороку:

до 310 тис. грн
під час дії
ЕСКО-договорів

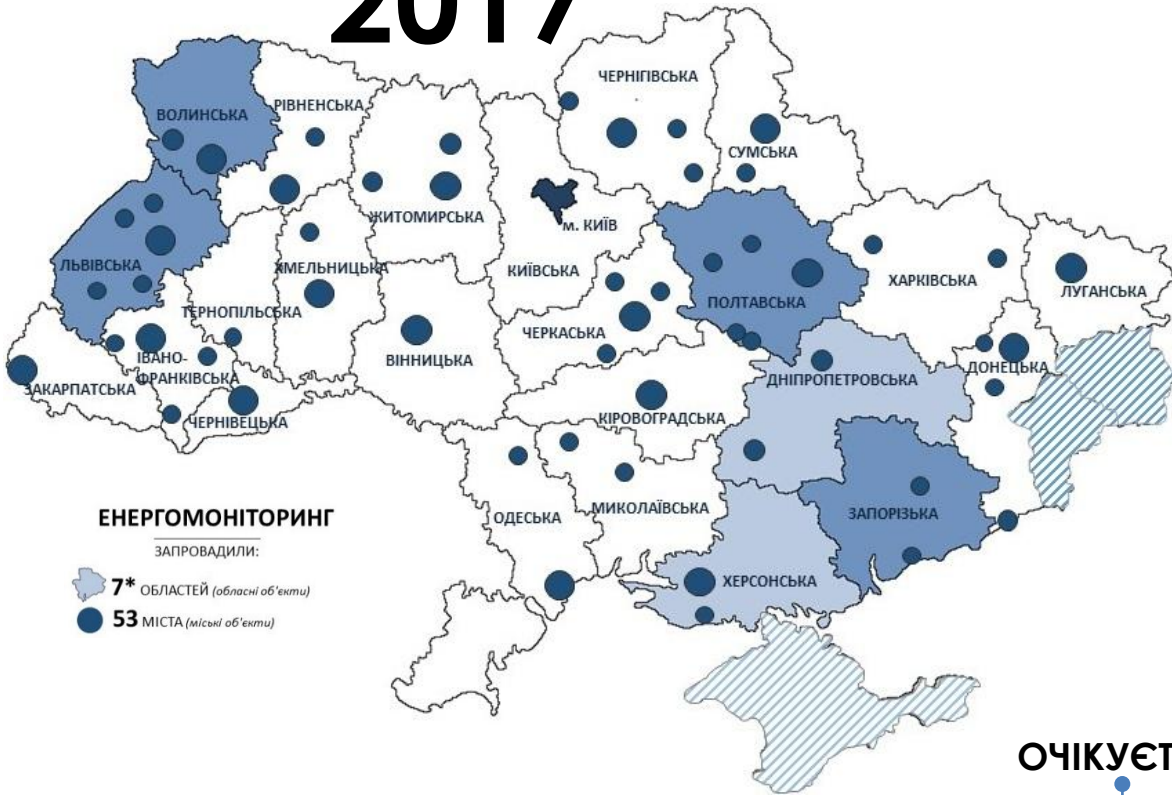
до 3,1 млн грн
після завершення
ЕСКО-договорів

БЛИЗЬКО 180 (12%) МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ ВПРОВАДИЛИ ЕНЕРГОМЕНЕДЖМЕНТ/ЕНЕРГОМОНІТОРИНГ

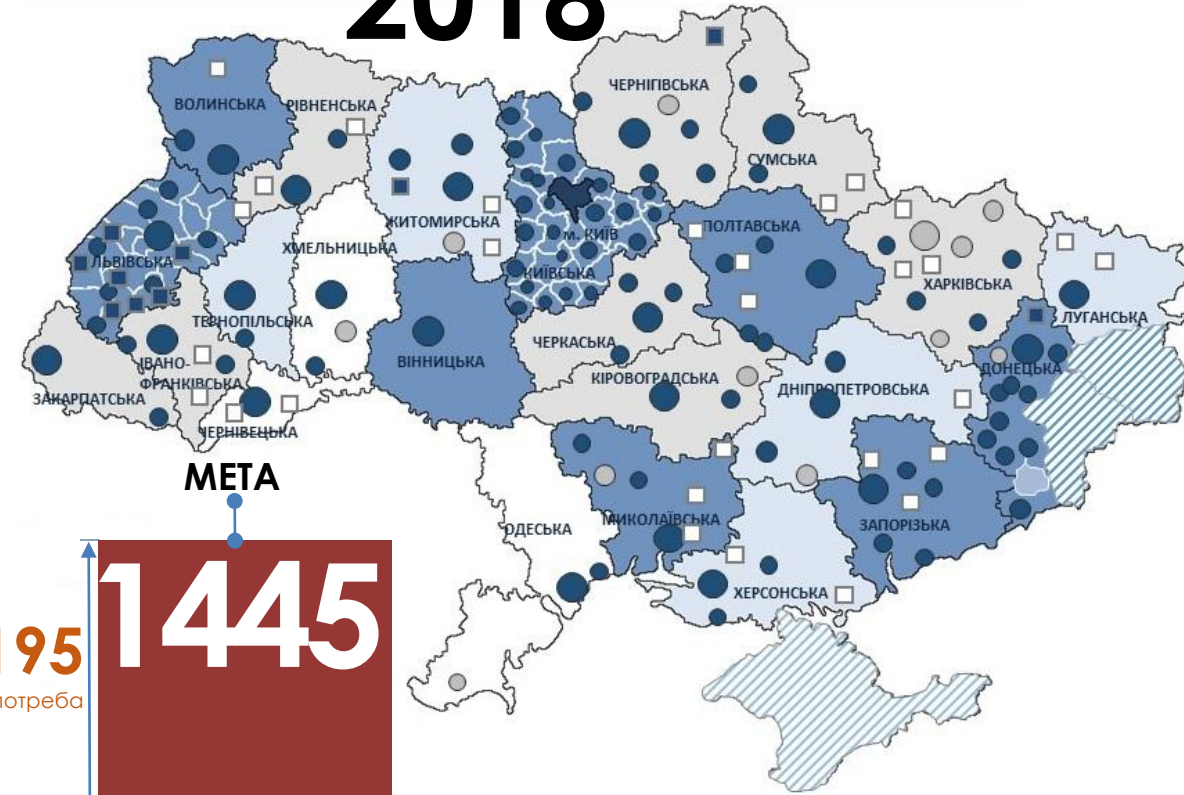
Станом на квітень

2017

Станом на листопад

2018

ОЧІКУЄТЬСЯ

БУЛО

60

Станом на 04.2017

+120

СТАЛО

180

Станом на 12.2018

+70
в розробці

250

2019

+1195
потреба

МЕТА

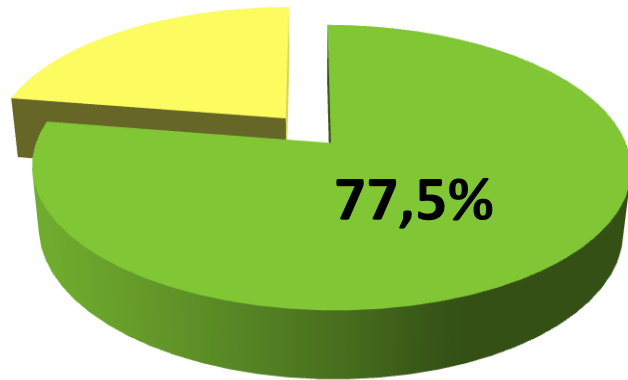
1445

2019 -

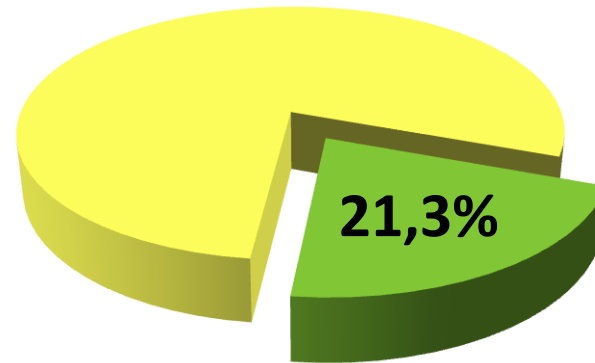
Стан оснащення вузлами комерційного обліку теплової енергії, холодного та гарячого водопостачання станом на 31 грудня 2018 року

- В ЖИТЛОВИХ БУДИНКАХ:

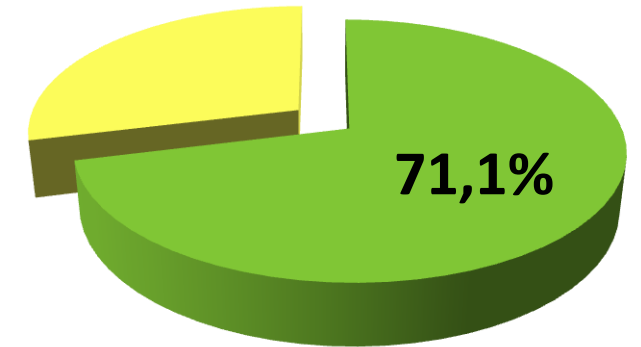
Теплова енергія

Гаряче водопостачання

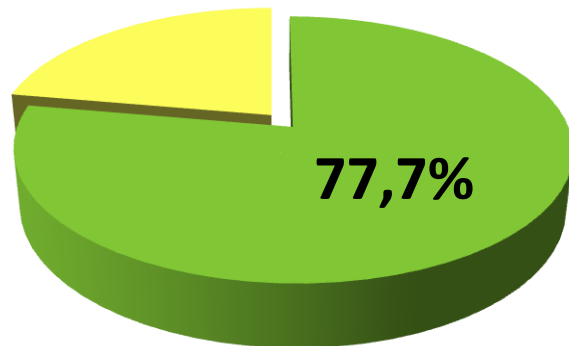

Питна вода

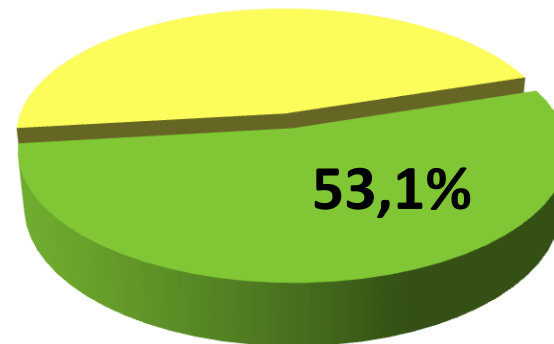

- В НЕЖИТЛОВИХ БУДІВЛЯХ:

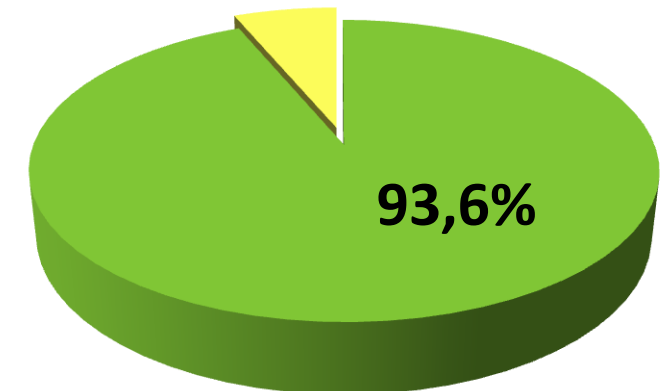
Теплова енергія

Гаряче водопостачання

Питна вода

Сертифікація енергетичної ефективності

Закон України
«Про енергетичну ефективність будівель»
of 22.06.2017 № 2118-VIII

запроваджує обов'язкову сертифікацію енергетичної ефективності
з 01 липня 2019 року

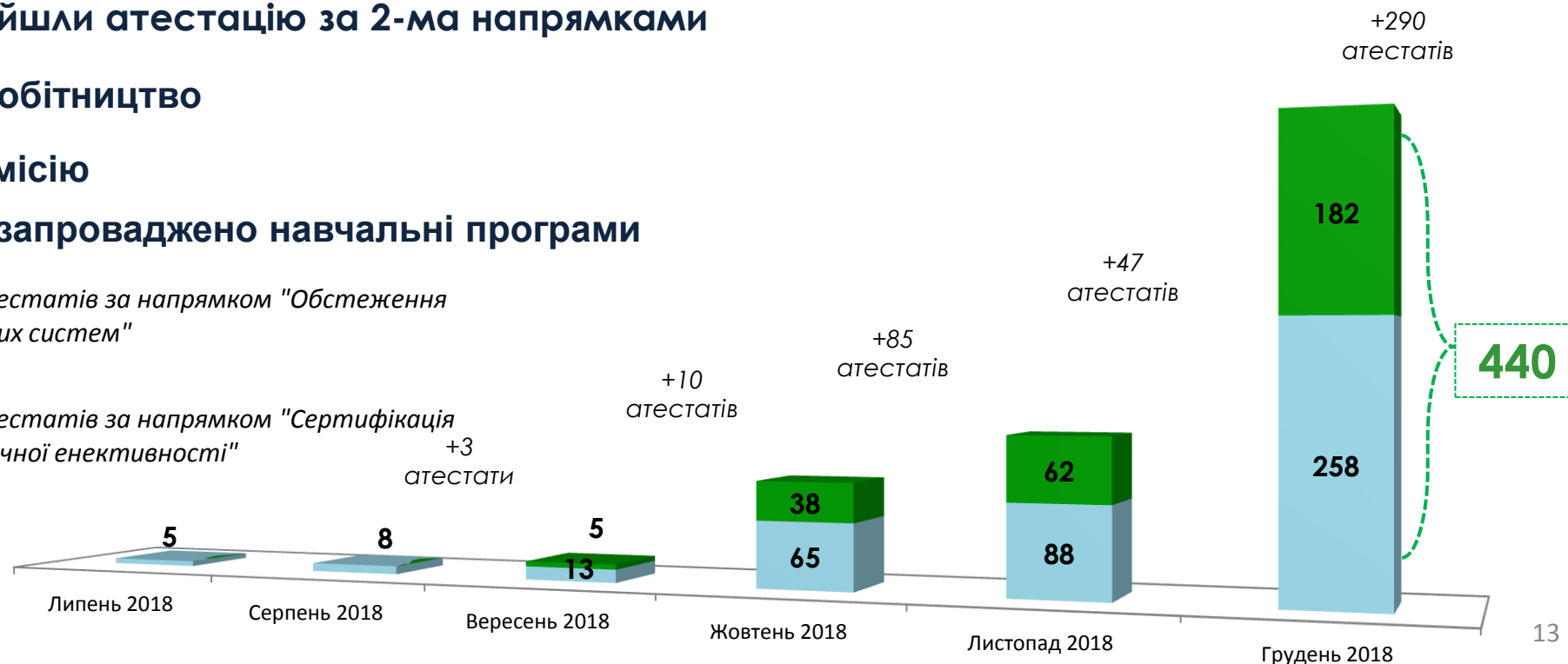
Імплементация
Директиви 2010/31/ЄС –
зобов'язання України
перед Енергетичним
Співтовариством

У 2018 р.:

- Всього видано **440 атестатів**
- Більше **260 енергоаудиторів** вже пройшли незалежну атестацію
- З них **176 осіб** успішно пройшли атестацію за 2-ма напрямками
- Укладено **39 Угод** про співробітництво
- Створено **31 атестаційну комісію**
- В **22** закладах вищої освіти запроваджено навчальні програми

■ К-сть атестатів за напрямком "Обстеження інженерних систем"

■ К-сть атестатів за напрямком "Сертифікація енергетичної енективності"

Запровадження системи енергетичного маркування та екодизайну в рамках імплементації законодавства ЄС

Затверджено
10 та розроблено **4** технічних регламентів з енергетичного маркування відповідно до Директиви 2010/30/ЄС

Затверджено постановою Уряду рамковий технічний регламент з екодизайну згідно з Директивою 2009/125/ЄС та розроблено ще **22** проекти по видах продукції, з яких **10** - підготовлено до затвердження Урядом

Удосконалення ЕСКО-законодавства

Законопроекти № 9386 та 9387 від 10.12.2018 зареєстровано групою з 19 народних депутатів усіх фракцій. Розробка здійснювалась за консультаціями з Держенергоефективності, проектом ПРООН та експертним середовищем.

Поширення механізму на об'єкти при відсутності профільного ЦОВВ

наприклад, НАН України

Поширення механізму на одержувачів бюджетних коштів

можливості ЕСКО у вуличному освітленні

Можливість перегляду ціни ЕСКО-договору

часткове нівелювання валютних та інфляційних ризиків для інвесторів

Спрощення процедури погодження істотних умов договору

не місцевою радою, а міськвиконкомом (комунальна власність); не Мінфіном, а профільним Міністерством (державна власність)

Фіксація недотримання санітарних вимог у будівлі в ході енергетичного аудиту

раніше це здійснювалося лише спеціальною комісією

Зазначення мінімального рівня скорочення енергоспоживання замовником у тендері

вимога до більш комплексних енергоефективних заходів;

Можливість зміни умов розподілу економії на користь замовника

якщо в ході реалізації договору ним ініційовано впровадження додаткових енергосервісних заходів

Матеріальне заохочення осіб, задіяних в енергосервісі з боку замовника

Проект Закону України «Про енергоефективність» в рамках імплементації Директиви 2012/27/ЄС про енергетичну ефективність

Положення проекту Закону України:

- основні засади державної політики у сфері енергоефективності;
- підходи до формування стратегії та засади термомодернізації житлових та нежитлових будівель;
- особливості врахування критеріїв енергоефективності під час публічних закупівель товарів та послуг, придбання та найму (оренди) будівель;
- заходи із скорочення споживання кінцевої енергії споживачами;
- засади енергетичного аудиту та енергетичного менеджменту;
- вимоги до екодизайну енергоспоживчих продуктів;
- особливості запровадження інтелектуальних систем обліку;
- популяризація та стимулювання підвищення рівня енергоефективності серед споживачів;
- особливості формування та виконання національних планів дій з енергоефективності;
- стимулювання енергоефективності в сфері передачі та розподілу електричної енергії, транспортування та розподілу природного газу;
- основні засади здійснення енергосервісу;
- відповідальність за порушення законодавства у сфері енергоефективності.

Енергоефективність у промисловості: концепція механізму підтримки

Механізм підтримки підприємств:

Підприємства отримують **компенсацію частини кредиту** за реалізовані заходи з ЕЕ та ВДЕ:

Розмір підприємства	Відсоток компенсації кредиту	Гранична сума компенсації кредиту
Мале	50%	1 млн грн
Середнє	40%	2,5 млн грн
Велике	30%	5 млн грн

Вимоги до підприємств:

- Безбиткова діяльність;
- Енергоаудит або наявність системи енергоменеджменту (ISO 50001) або системи екологічного менеджменту (ISO 14000)

Вимоги до ЕЕ заходів:

- Окупність заходів – від 1 до 5 років;
- Зменшення питомого споживання енергії

Умови використання цільового фонду державного бюджету

Участь у програмі можуть брати усі підприємства, незалежно від форми власності

Напрями заходів з ЕЕ та ВДЕ:

- виробництво та експлуатація електротранспорту;
- заміщення викопних видів палива на відновлювальні джерела енергії та альтернативні види палива;
- встановлення енергоефективного технологічного обладнання;
- запровадження заходів системи енергоменеджменту;
- впровадження високоефективних інженерних систем, систем обліку та управління ресурсами;
- термосанация будівель, приведення їх до мінімальних вимог з класу енергоефективності.

Енергоефективне Підприємство

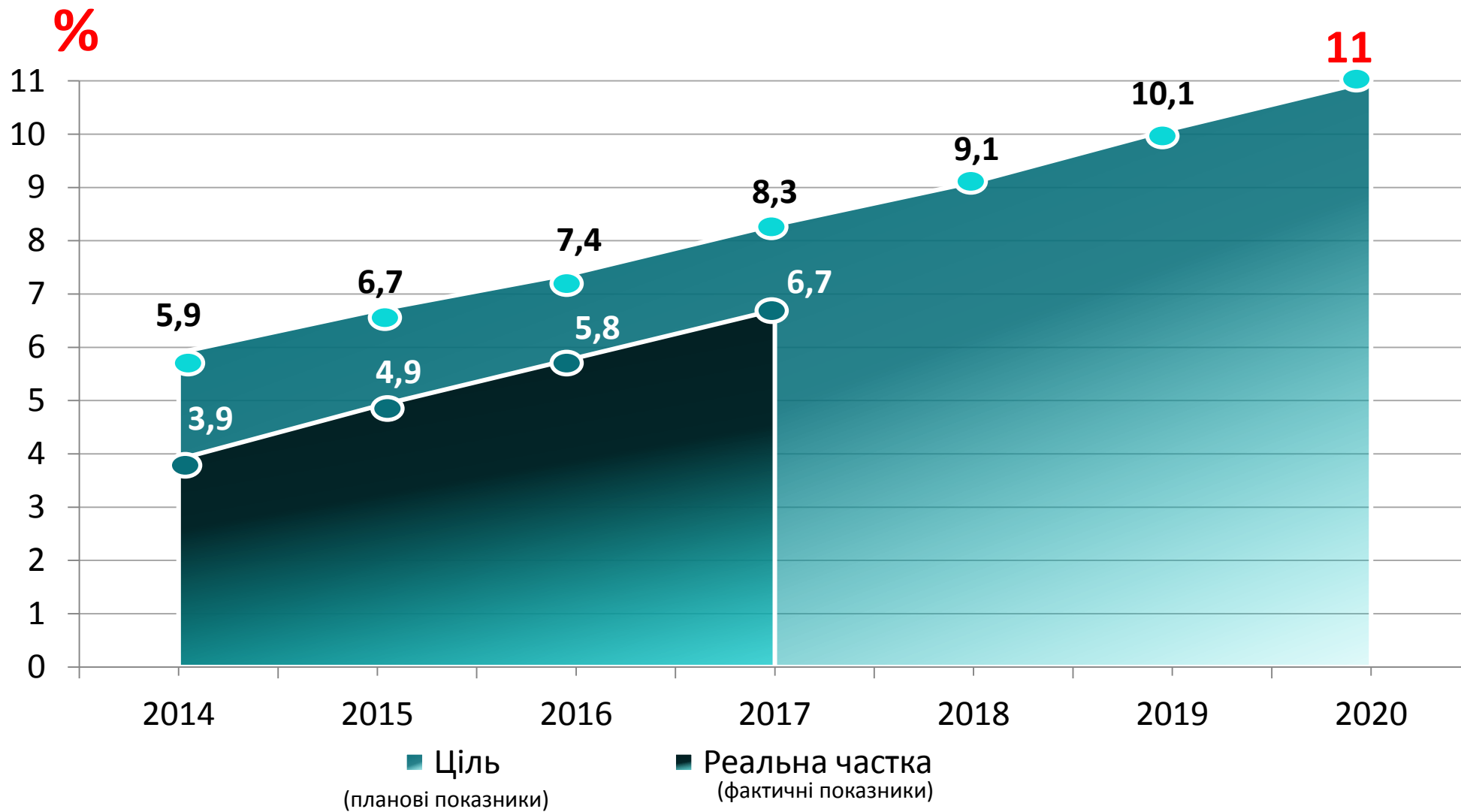

ВІДНОВЛЮВАНА ЕНЕРГЕТИКА

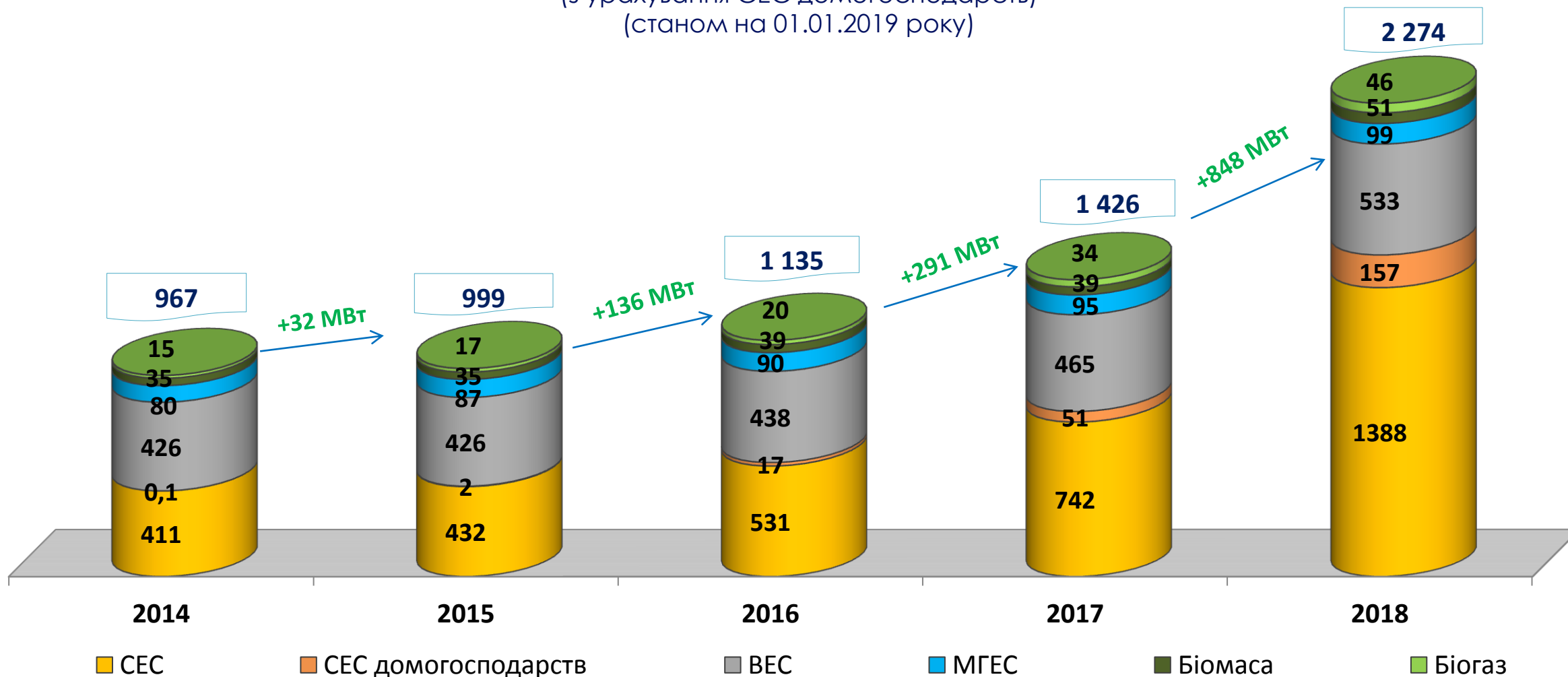
Загальна частка «чистої» енергії в енергобалансі України

- Частка розрахована відповідно до вимог Директиви 2009/28/ЄС

Встановлена потужність об'єктів відновлюваної електроенергетики, що працюють за «зеленим» тарифом, МВт

(з урахування СЕС домогосподарств)
(станом на 01.01.2019 року)

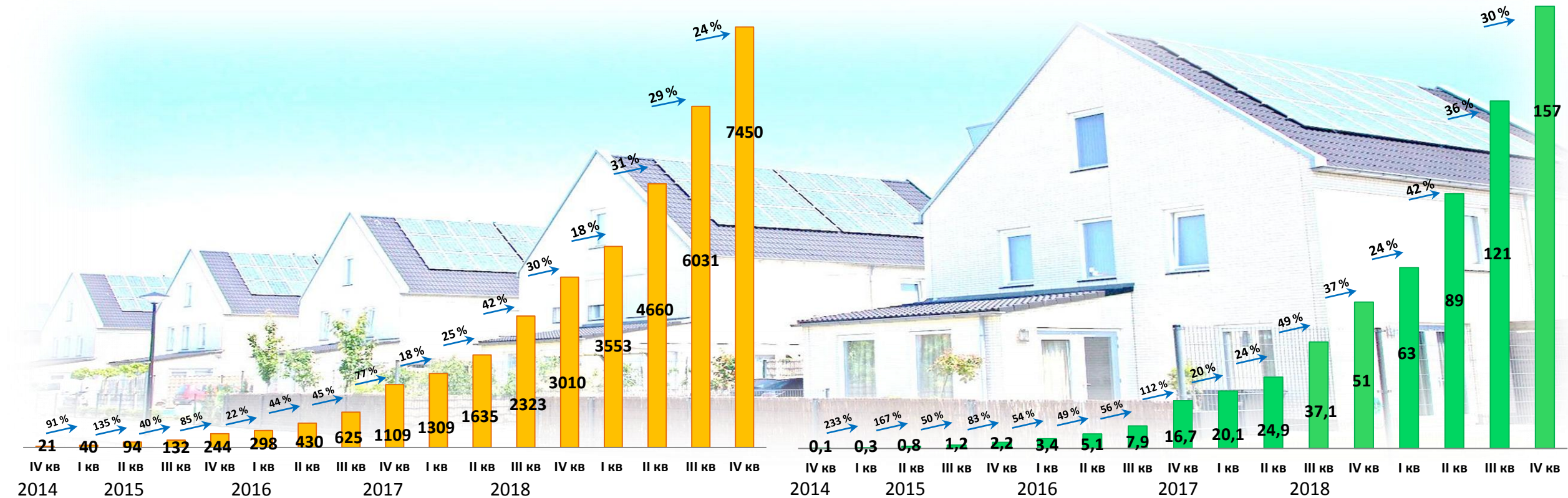

З початку 2015 р. введено **1 307 МВт** та залучено понад **1,2 млрд €** інвестицій

Динаміка збільшення кількості сонячних електроустановок приватних домогосподарств

Кількість приватних домогосподарств

Встановлена потужність, МВт

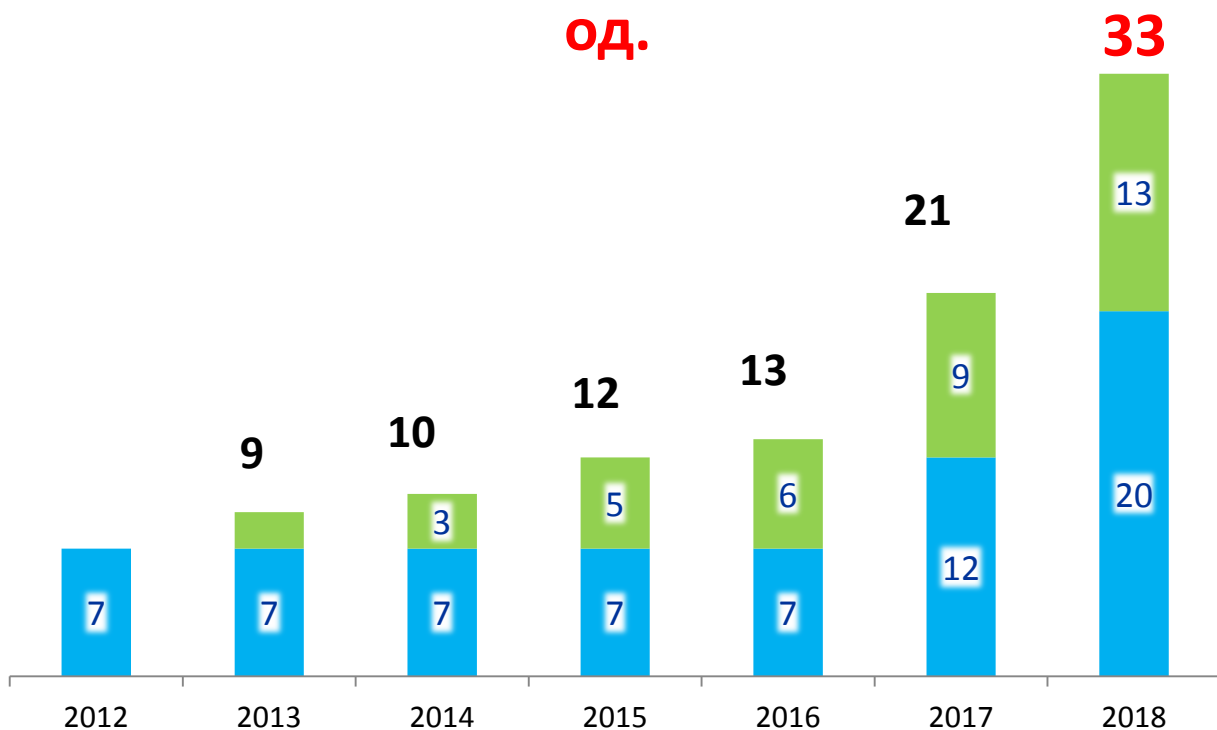
Інвестовано близько **151 млн євро**

В Україні налічується **6,5 млн приватних домогосподарств**

Динаміка зростання біогазових потужностей в Україні (що працюють за «зеленим» тарифом)

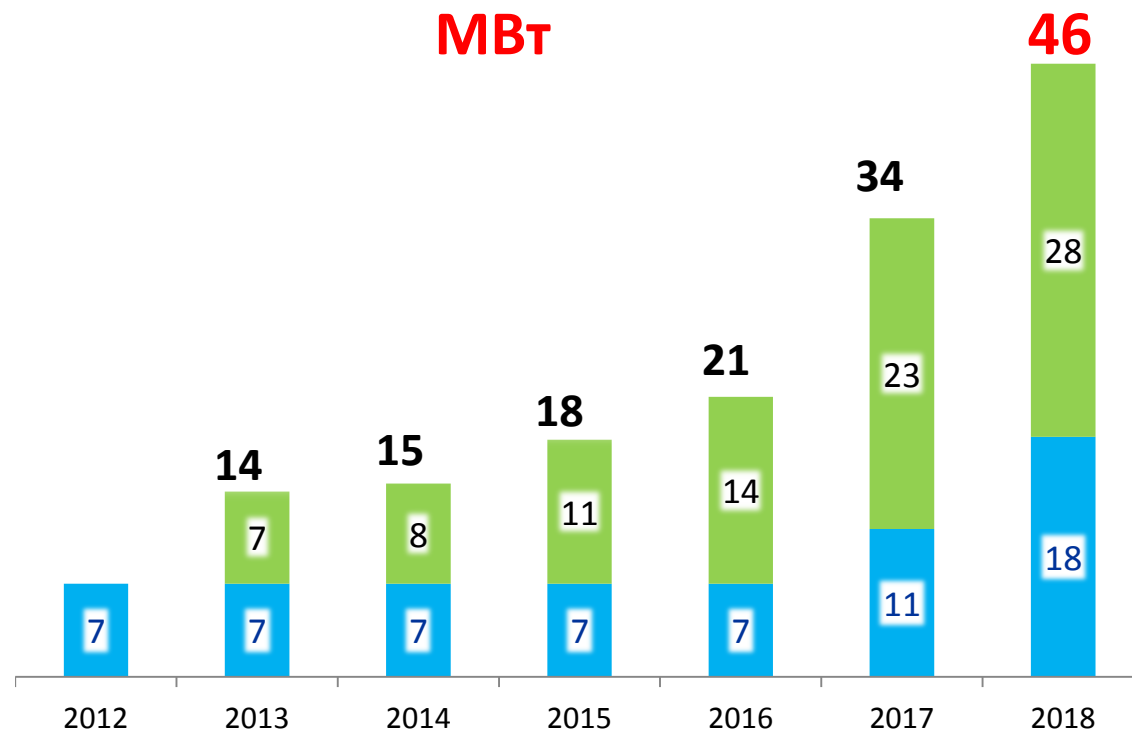
Кількість біогазових установок

од.

Встановлені потужності

МВт

 - біогаз з с/г

 - біогаз з полігонів твердих побутових відходів

З початку 2012 р. інвестовано близько **74** млн євро

Успішні приклади впровадження проектів відновлюваної енергетики

ТЕС з модулем ORC (Органічний Цикл Ренкіна)

Третя в Європі та п'ята у світі станція з модулем ORC

Місто: **Кам'янець-Подільський**

Потужність: **45 МВт**, з них:

1,8 МВт – турбіна з модулем ORC (на твердому паливі);

15 МВт – твердопаливні котли;

Інвестиції: **8,2 млн євро**

Заміщення: **8,4 млн м3 газу в рік**

Рік введення: **2018**

ORC – технологія з перетворення скидного потенціалу технологічних

Сонячна електростанція «Яворів-1»

Найбільша сонячна електростанція в Україні

Регіон: **Львівська область**

Потужність: **36 МВт – 1 черга**

(загальна - 72 МВт)

Введено в експлуатацію: **2018**

Виробництво електроенергії:

80 млн кВт*год/рік

Інвестиції: **34 млн євро – 1 черга**

(загальні 65 млн євро)

Інвестор: **Еко-Оптіма, ЕБРР**

Вітроелектростанція «Новотроїцька»

Регіон: **Херсонська область**

Потужність: **43,8 МВт – 1 черга**

(загальна - 70 МВт)

Отримано

«зелений» тариф: **2018**

Виробництво електроенергії:

105,5 млн кВт*год/рік

Інвестор: **Віндкрафт, Укргазбанк**

Успішні приклади впровадження проектів відновлюваної енергетики

Біогазовий комплекс на полігоні ТПВ

Місто: **с. Макухівка, Полтавська область**

Електрична потужність: **600 кВт**

Введено в експлуатацію: **2019**

Виробництво електроенергії:
5 млн кВт*год/рік

Інвестиції: **35 млн грн**

Інвестор: **«Кліар Енерджі - Кременчук»**

Електростанція на біомасі

Місто: **Переяслав-Хмельницький**

Потужність: **5 МВт**

Отримано «зелений» тариф: **2018**

Виробництво електроенергії:

~35 млн кВт*год/рік

Інвестиції: **34 млн грн**

(1,1 млн євро)

Інвестор: **ТОВ «ЕПГ «ЮГЕНЕРГОПРОМТРАНС»**

Завод з виробництва сонячних панелей

Місто: **Вінниця**

Потужність I черги: **200 МВт у рік**

Загальна запланована потужність: **400 МВт у рік**

Введено в експлуатацію I чергу: **2019**

Інвестиції: **5 млн євро**

Інвестор: **KNESS Group**

Основні положення законопроекту № 8449-Д ІНІЦІАТИВИ щодо переходу України на «зелені» аукціони

Проведення
пілотних аукціонів

Доопрацювання порядку
проведення аукціону

Період проведення
аукціонів

2019

6 міс. після
прийняття
Закону

2020

2030

Термін PPA
20 років

Обов'язкова участь в аукціоні:

- з 2020: CEC \geq 10 МВт; BEC \geq 20 МВт;
- з 2021-2022: CEC \geq 5 МВт; BEC \geq 20 МВт;
- з 2023: всі види ВДЕ \geq 1 МВт; BEC \geq 3 МВт (1 турбіна)

Інші ключові положення:

Учасність в аукціонах
зможуть брати
всі види генерації
з ВДЕ

Потужність СЕС
домогосподарств
збільшується
з **30** до **50** кВт.

Фінансова гарантія
15 000 €
за 1 МВт
Земля та діючі ТУ

Надбавка
за українське
обладнання **5% - 10%**
(діюча норма Закону)

ТУ діють:
СЕС – до 2 років;
ВЕС, БіоТЕЦ, мГЕС
– до 3 років

Розробка проектів Законів щодо розвитку ринку твердого біопалива

МЕТА

СТВОРЕННЯ ЗАКОНОДАВЧОГО ПІДґРУНТЯ ДЛЯ ЗАПРОВАДЖЕННЯ РИНКУ ТВЕРДОГО БІОПАЛИВА

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ:

- створення ринкового механізму торгівлі біопаливом (системи електронної торгівлі біопаливом - CET);
- покладення обов'язку здійснювати торгівлю через CET на визначених суб'єктів;
- адміністративна відповідальність за недотримання обов'язків щодо торгівлі біопаливом у CET .

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВІД ПРИЙНЯТТЯ ЗАКОНОПРОЕКТІВ:

прозорий ринок біопалива

зниження цін на біопаливо

створення нових робочих місць

зростання об'ємів виробництва твердого біопалива

забезпечення генеруючих потужностей паливом

залучення інвестицій на виробництво біопалива

Проект Закону України щодо розвитку сфери виробництва рідких біологічних видів палива (реєстр. № 7348 від 29.11.2017)

Мета

створення нормативно-правового підґрунтя для розвитку сфери виробництва, обігу та використання рідкого біопалива на транспорті

Проектом Закону передбачено:

обов'язкові квоти щодо енергетичної частки біокомпонентів в обсязі реалізованого моторного палива:

для бензинів

з 1 січня наступного року після прийняття законопроекту не менше ніж **3,4 відсотка** енергетичних (5% об'ємних)

з 1 січня через два роки після прийняття законопроекту не менше ніж **4,8 відсотка** енергетичних (7% об'ємних)

для дизельного палива

з 1 січня наступного року після прийняття законопроекту не менше ніж **2,7 відсотка** енергетичних (3% об'ємних)

відповідальність за недотримання квот

вимоги щодо дотримання критеріїв сталості для біокомпонентів

*За 2018 р. імпорт енергоресурсів –
8,5 млрд \$:

- Нафтопродуктів –
5,5 млрд \$;

- Природний газ –
3,0 млрд \$.

* - за інформацією Держстату та УНІАН

Існуючий стан поводження з відходами

Україна

4,2%

ПВ відсортовуються

93,3%

ТПВ вивозиться на сміттєзвалища*

2,5%

використовується для виробництва теплової енергії

5 434

СМІТТЕЗВАЛИЩА

30 184

несанкціоновані СМІТТЕЗВАЛИЩА

Швеція

99%

відсортовується, з них:

1%

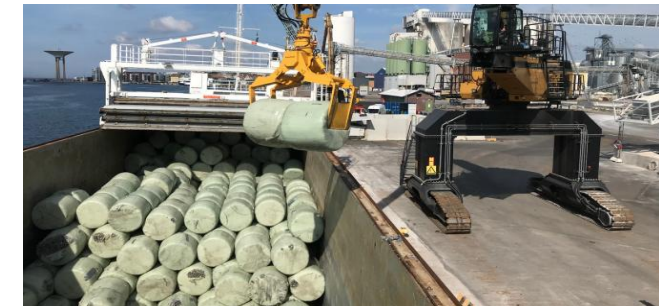
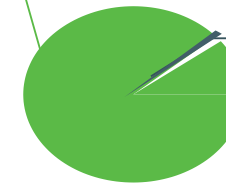
утворюваних ТПВ вивозиться на полігони

50%

переробляється та використовується повторно

50%

енергетична утилізація

800 тис. т. сміття Швеція додатково імпортує щорічно.

Серед нещодавніх укладених угод – імпорт RDF з Великобританії.***

* За даними Звіту Мінрегіону за 2017 рік

** Площа м. Вінниці 11,3тисячі га

***Джерело: <https://waste-management-world.com>

Розвиток енергетичної утилізації відходів

Потенціал

Щорічно:

300 – 350 кг
побутових відходів

продукує одна людина в Україні

10 млн. тон
побутових відходів

вивозиться на полігони в Україні

еквівалент газу
до 1 млрд м³

3,5 млн Гкал
теплової енергії

1,2 млрд кВт*год
електроенергії

Завдання

Перетворити **енергетичну утилізацію сміття** на економічно вигідний проект

Створити **гарантії та стимули** для інвестицій у цю сферу

Закріпити законодавчо **екологічні вимоги до підприємств** сміттєпереробної галузі

Встановити чіткі **правила тарифоутворення** для послуг з енергетичної утилізації відходів (gate fee)

Налагодити **систему адміністрування поведження з відходами на муніципальному рівні**

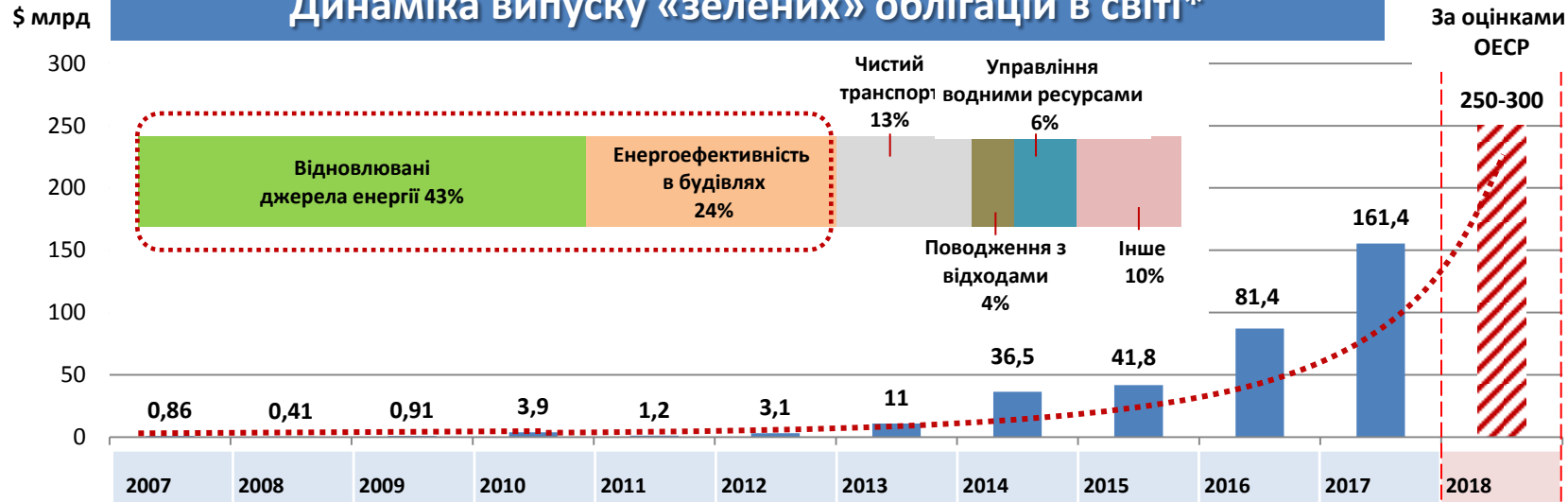
Розробляється нове законодавство щодо стимулювання виробництва теплової та електричної енергії з відходів

Концепція ефективного поводження з відходами із подальшим виробництвом енергії

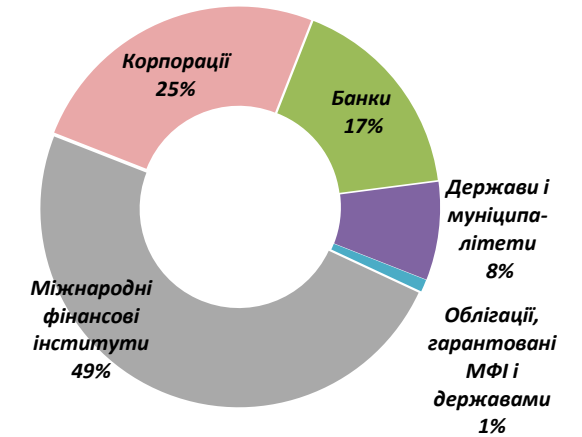
Створення умов для запровадження ринку «зелених» облигацій в Україні

Динаміка випуску «зелених» облигацій в світі*

* за даними Climate Bonds Initiative

Емітенти «зелених» облигацій в світі

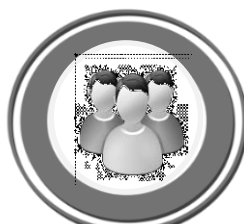
Введення в обіг «зелених» облигацій в Україні

Проект Закону України щодо спрощення залучення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів (реєстр. № 9035 від 03.09.2018)

Встановлення поняття зелених облигацій

Встановлення кола емітентів зелених облигацій та правового режиму їх емісії

Встановлення процедури цільового використання надходжень

Встановлення норм, що посилюють захист прав кредиторів

Наступні кроки

запровадження керівних процедур та принципів для ринку «зелених» облигацій (відповідних міжнародним)

розробка та запровадження механізмів стимулювання ринку «зелених» облигацій

підготовка та реалізація пілотних проектів з випуску «зелених» облигацій різними емітентами

Підписання Меморандуму із Міністерством охорони довкілля та енергетики Хорватії

Опрацювання спільних проектів із провідною компанією у відновлюваній енергетиці "Masdar" (ОАЕ)

У 2019 р. заплановано підписання Меморандумів про співпрацю із:

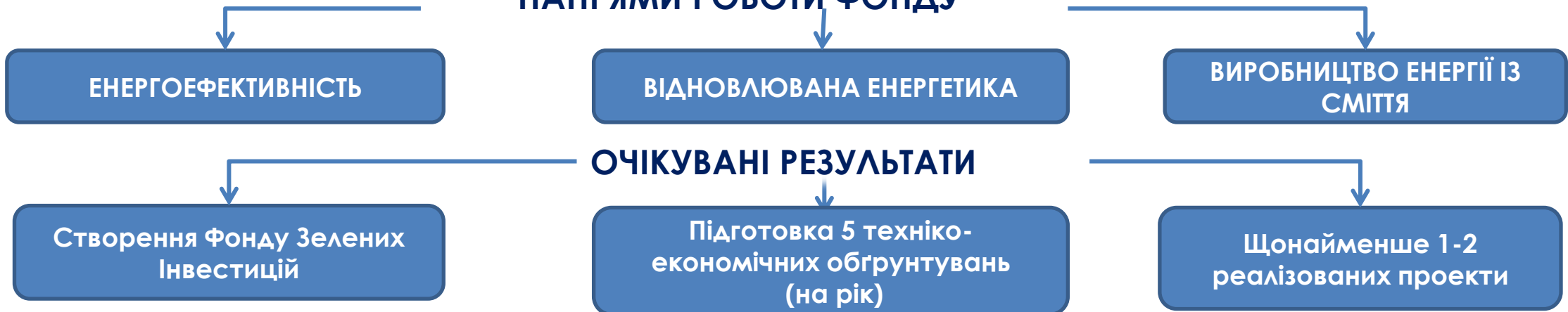
- Французькою Республікою;
 - Угорщиною;
- Королівством Норвегія.

СТВОРЕННЯ ФІНСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО ТРАСТОВОГО ФОНДУ

Укладено Угоду між Держенергоефективності та NEFCO щодо забезпечення функціонування Фінсько-українського трастового фонду для фінансування розробки «зелених» проектів в Україні
Обсяг фінансування – 6 млн євро

НАПРЯМИ РОБОТИ ФОНДУ

ВЕБІНАР З IRENA ЩОДО ЗАПРОВАДЖЕННЯ АУКЦІОННОЇ СИСТЕМИ ПІДТРИМКИ ВІДНОВЛЮВАНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ

Дата: 31 жовтня 2018 р.

Результат: напрацьовані пропозиції практичних порад від експертів IRENA направлено до Комітету ВРУ з питань ПЕК для врахування при розробці законопроекту

Конференція «Аукціонна система підтримки відновлюваної електроенергетики в Україні»

21 лютого 2019 року

Мета конференції: обговорення запровадження в Україні нової аукціонної системи стимулювання розвитку відновлюваної енергетики та її вплив на економіку країни

24 лютого 2018 р. Україна стала повноправним членом IRENA

UA MAP – web-платформа інвестиційних проектів у сферах енергоефективності та відновлюваної енергетики в Україні

Опубліковано:

- **83** реалізовані проекти
- **118** потенційних проектів на суму понад **4 млрд євро!**

www.uamap.org.ua

Ключові публічні заходи на національному рівні

- **4-ий Форум енергоефективного партнерства «ЕСКО: Успіхи та перспективи. Нові механізми сталого фінансування енергоефективності місцевих громад»**
- Перший **Інвестиційний форум Україна - ЄС з відновлюваної енергетики**
- Підтримка щорічної **виставки-форуму «Незалежна теплоенергетика»**
- Підтримка **виставки електромобілів «Plug-in Ukraine»**
- Підтримка **Першого міжнародного форуму “Вітер і водень”**
- Участь у **Міжнародному форумі з енергетики для сталого розвитку**
- Проведено **16 семінарів щодо переваг ЕСКО-механізму**
- Підписано **7 меморандумів про співпрацю з ЦОБВ у сфері енергосервісу**
- Проведено **прес-тури для ЗМІ на об'єкти відновлюваної енергетики**
- **Соціальна реклама** на понад 90 регіональних телеканалах
- Надано **понад 700 консультацій щодо “теплих кредитів” та ЕСКО**
- Поширено **близько 400 релізів у ЗМІ**
- Надано **140 інтерв'ю та коментарів ЗМІ**
- Питання енергоефективності та відновлюваної енергетики представлено **на понад 200 публічних заходах**

У 2018 р.:

- видано **91** експертний висновок про проведення державної експертизи з енергозбереження проектів, а також щодо нормування питомих витрат паливно-енергетичних ресурсів підприємств ЖКГ;
- видано **18** свідоцтв про належність палива до альтернативного;
- кваліфіковано **18** когенераційних установок.

ПРІОРИТЕТИ НА 2019

1. Продовження реалізації державної програми «теплих кредитів»
2. Стимулювання впровадження місцевих програм здешевлення «теплих кредитів»
3. Розвиток енергосервісу для підвищення енергоефективності бюджетних установ, об'єктів органів влади, ОСББ.
4. Впровадження систем енергоменеджменту в бюджетній сфері.
5. Удосконалення механізму стимулювання промислових підприємств до впровадження проектів з енергоефективності та відновлюваної енергетики.
6. Формування ринку послуг атестованих енергоаудиторів для проведення сертифікації енергетичної ефективності будівель.
7. Удосконалення законодавства у відновлюваній енергетиці, зокрема, у таких напрямках:
 - запровадження нової системи підтримки розвитку відновлюваної електроенергетики – аукціонів;
 - розвиток торгівлі біопаливом;
 - розвиток сфери виробництва та використання рідких біопалив.
8. Стимулювання розвитку сфери генерації енергії із сміття.
9. Розширення міжнародної співпраці, у т.ч. із Міжнародним агентством з відновлюваних джерел енергії IRENA, для залучення іноземного досвіду, технологій та інвестицій в український ринок «зелених» проектів.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

- [+38 \(044\) 590 59 74, 590-59-65](tel:+380445905974)
- [E-mail: dilovod.agentstvo@gmail.com](mailto:dilovod.agentstvo@gmail.com)
- www.sae.gov.ua
- www.facebook.com/saeUA
- https://twitter.com/SAEE_Ukraine
- https://www.youtube.com/channel/UCP_isNhCBbXJWPbL48vpl6g